

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 279

din 19 martie 2015

Prin Raportul nr. 1219/IJ/735/DIJ/301/DIP/2015 Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate privind apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a solicitării doamnei Udrea Elena Gabriela, deputat în Parlamentul României, de a analiza dacă raportarea presei la dosarele în care a fost acuzată petiționara a afectat independența justiției.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 5 martie 2015, potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii a înaintat Inspecției Judiciare sesizarea doamnei deputat Udrea Elena Gabriela privind efectuarea unor verificări cu privire la aspectele sesizate de petentă, respectiv dacă prin raportarea presei la dosarele în care a fost acuzată petiționara a fost afectată independența justiției.

În cuprinsul memoriului formulat, doamna Udrea Elena Gabriela susține că momentul în care referatul cuprinzând propunerile formulate de procurori este public (ceea ce s-a întâmplat și în cazul său) reprezintă debutul „unei furtuni mediatice de acuzare”, în care de cele mai multe ori se pun verdict de culpabilitate.

Doamna deputat a mai susținut că „telejustiția” reprezintă un fenomen extrem de periculos pentru înfăptuirea actului de justiție și are ca sursă acțiunile procurorilor care livrează pe căi asumate sau „pe surse” informații din dosare.

Totodată, petiționara a făcut cunoscut Consiliului Superior al Magistraturii punctul său de vedere cu privire la propunerea unui membru al consiliului, de modificare a Codului de procedură penală, în sensul interzicerii dreptului de a face declarații pentru persoanele puse sub control judiciar, arătând că ar trebui să existe o simetrie în ceea ce privește drepturile și obligațiile acuzatorilor și apărătorilor și să nu fie permisă emiterea de către instituțiile Ministerului Public a unor comunicate de presă.

În consecință, doamna deputat solicită Consiliului Superior al Magistraturii să analizeze dacă, raportarea presei la dosarele în care a fost pusă sub acuzare, nu a afectat în vreun fel independența justiției.

Referitor la verificările efectuate privind aspectele semnalate de către doamna deputat Udrea Elena Gabriela au fost avute în vedere fișele Ecris ale dosarelor nr. _____, nr. _____, nr. _____ și nr. _____ aparținând _____ Comunicatul de presă din 19.02.2015 privind admiterea de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a cererii de apărare a independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și a independenței sistemului judiciar în ansamblul său, precum și comunicatele de presă emise de Direcția Națională Anticorupție cu privire la dosarele penale în care este cercetată doamna deputat Udrea Elena Gabriela.

În urma verificărilor s-au constatat următoarele:

Conform comunicatului de presă nr. 1342/VIII/3/26 septembrie 2014 al Direcției Naționale Anticorupție rezultă că, în dosarul cunoscut de opinia publică sub denumirea _____, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție -

doamna Laura Codruța Kovesi a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul în vederea sesizării președintelui României, a Senatului, a Camerei Deputaților și a Parlamentului European pentru formularea cererilor de efectuare a urmăririi penale față de 9 persoane, care în perioada în care se presupune că au săvârșit infracțiunile au îndeplinit funcția de ministru.

În cadrul aceluiași dosar, procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție au dispus efectuarea urmăririi penale față de doamna Udrea Elena Gabriela pentru săvârșirea

Ulterior, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul cauzei, în vederea sesizării:

1. Camerei Deputaților, pentru formularea cererii de efectuare a urmăririi penale față de doamna Udrea Elena Gabriela pentru

2. Ministrului Justiției, pentru a cere președintelui Camerei Deputaților doamnei Udrea Elena Gabriela;

3. Ministrului Justiției, pentru a cere președintelui Camerei Deputaților

La data de 10 februarie 2015, procurorii din cadrul Secției de combatere a infracțiunilor conexe celor de corupție au dispus

În dosarul cunoscut opiniei publice sub denumirea „_____” în conformitate cu prevederile legale și constituționale, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul cauzei, în vederea sesizării Camerei Deputaților, pentru formularea cererii de efectuare a urmăririi penale față de doamna Udrea Elena Gabriela, membru al Camerei Deputaților care, în perioada în care se presupune că a săvârșit faptele, a îndeplinit funcția de ministru al Dezvoltării Regionale și Turismului.

Cererea de efectuare a urmăririi penale a avut în vedere săvârșirea infracțiunilor de _____

În același dosar, la data de 4 februarie 2015, procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție au dispus extinderea cercetărilor față de doamna Udrea Elena Gabriela pentru săvârșirea _____. Prin urmare, în conformitate cu prevederile legale și constituționale, procurorul șef la Direcției Naționale Anticorupție a transmis procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referatul cauzei, în vederea sesizării Camerei Deputaților pentru formularea cererii de _____

Prin Încheierea nr. _____ Judecătorului de Drepturi și Libertăți
din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată în dosarul nr. _____
a fost admisă în parte propunerea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte
de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și s-a dispus _____
începând cu data de _____ până la _____ inclusiv,

_____. Prin aceeași încheiere a fost admisă cererea formulată de
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională
Anticorupție și s-a dispus înlocuirea măsurii controlului judiciar luat față de
_____ data de _____
începând cu data de _____ și până
la _____, pentru săvârșirea _____
S-a
dispus ca inculpata să execute o singură măsură preventivă, fiind emis un singur
mandat de arestare preventivă pe numele inculpatei.

Prin Încheierea din _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție
(_____ pronunțată în dosarul nr. _____) a fost admisă
contestația formulată de _____, împotriva încheierii _____
_____ Înaltei Curți de Casație și Justiție - _____, a fost
desființată, în totalitate, încheierea contestată și, rejudecând, a fost respinsă
propunerea formulată de Direcția Națională Anticorupție _____

În baza art.227 alin.2 raportat la art. 218 Cod procedură penală s-a dispus
luarea măsurii arestului la domiciliu față de i _____ pe o
_____, pentru _____

săvârșirea _____

Totodată, s-a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatei Udrea Elena Gabriela de sub puterea mandatului de arestare preventivă emis în baza încheierii _____ pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - _____ nu este reținută sau arestată în altă cauză.

Ulterior formulării prezentei sesizări adresate Consiliului Superior al Magistraturii, prin încheierea nr. _____ lin Camera de Consiliu, pronunțată de Judecătorul de Drepturi și Libertăți din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, în _____ a fost admisă propunerea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție și s-a dispus arestarea preventivă a _____

Prin încheierea din _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție _____ pronunțată în dosarul _____ - fost respinse, ca neîntemeiate, contestațiile formulate de inculpată și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție împotriva încheierii nr. _____ pronunțată de Judecătorul de Drepturi și Libertăți din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală.

Referitor la atingerea independenței justiției, cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar, respectiv pentru a putea aprecia dacă, prin raportarea presei la dosarele în care a fost pusă sub acuzare doamna deputat Udrea Elena Gabriela s-a produs o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, cu consecința scăderii încrederii cetățenilor în sistemul judiciar și, implicit, a afectării independenței acestora, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

În conformitate cu art. 133 alin.1 din Constituția României și art. 1 alin. 1 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.

În acord cu aceste dispoziții cu caracter de principiu, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor (art. 30 alin.1 din lege). Consiliul Superior al Magistraturii, după caz, poate dispune verificarea aspectelor semnalate, publicarea rezultatelor acesteia, poate sesiza organul competent să decidă asupra măsurilor care se impun sau poate dispune orice altă măsură corespunzătoare, potrivit legii (art. 30 alin.2 din lege).

Conform art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. Consiliul Superior al Magistraturii dispune măsurile necesare, conform legii.

Hotărârea nr.326/2005 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii prevede la art. 4: Consiliul apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de natură să aducă atingere independenței sau imparțialității acestora în înfăptuirea justiției ori să creeze

suspiciuni cu privire la acestea precum și că apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, iar la art. 15 (referitor la atribuțiile Consiliului) prevede: Consiliul are dreptul și obligația să apere independența, imparțialitatea și reputația profesională a judecătorilor și procurorilor. Verificarea aspectelor semnalate se efectuează prin intermediul Inspecției judiciare.

Legea nr. 317/2004 stipulează că inspectorii judiciari au ca atribuții, printre altele, și pe aceea de efectua verificări dispuse de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pentru soluționarea cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței judecătorilor; totodată, inspectorii judiciari prezintă Plenului raportul cuprinzând rezultatul verificărilor (art. 74, lit.g).

Nu în ultimul rând, art. 53 și urm. *din Hotărârea nr. 1027/2012 a Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea Regulamentului privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară* stabilește procedura de efectuare a verificărilor pentru soluționarea sesizărilor cu privire la independența și imparțialitatea judecătorilor și procurorilor și a cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței acestora.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că, independența sistemului judiciar trebuie să fie privită atât *din punct de vedere obiectiv*, și anume din perspectiva asigurării protecției justiției și a judecătorilor în fața presiunilor exercitate de factori politici, mass – media sau alte presiuni externe și a existenței unor mecanisme legale apte să asigure această protecție, cât și *subiectiv*, din perspectiva încrederii cetățenilor față de justiție și față de judecătorii chemați să înfăptuiască actul de justiție, astfel cum aceste noțiuni sunt definite de Rețeaua Consiliilor Judiciare din Uniunea Europeană în colaborare cu Comisia Europeană (<http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=1208>).

Se reține că dreptul la liberă exprimare este prevăzut de art. 30 din Constituție și nu poate fi exercitat cu încălcarea principiilor independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, principii consfințite de art. 124 alin. (3) din legea fundamentală a statului.

Art. 10 paragraful (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că, în ceea ce privește activitatea judecătorilor, respectiv a instanțelor judecătorești, **doamna deputat Udrea Elena Gabriela** nu invocă aspecte care să releve subminarea independenței puterii judecătorești și a slăbirii încrederii opiniei publice în justiție, și nu este pusă în discuție independența sau imparțialitatea vreunui judecător.

Cât privește activitatea procurorilor, doamna deputat Elena Udrea a susținut în esență că „*telejustiția*” reprezintă un fenomen extrem de periculos pentru înfăptuirea actului de justiție și a invocat ca sursă acțiunile procurorilor care livrează pe căi asumate sau „*pe surse*” informații din dosare.

Din această perspectivă, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține dispozițiile cuprinse în *Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 482 din 1 iunie 2012*, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 573 din 6 mai 2014, la realizarea căruia au fost avute în vedere dispozițiile din legislația națională, care reglementează domeniul informațiilor de interes public, dreptul la respectarea vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție și prezumția de nevinovăție, precum și principiile care se desprind din instrumentele juridice internaționale și regionale în domeniile menționate [art. 6 paragraf 1 și 2, art. 8 și art. 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Recomandarea (2002)2 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei privind accesul la documente, Recomandarea (2003)13 a Comitetului Miniștrilor ai Consiliului Europei privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media cu privire la procesele penale.

Recomandarea (2000)19 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei către statele membre, privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală].

Instanțele și parchetele trebuie să permită reprezentanților mass-media să își îndeplinească rolul de informare a opiniei publice. Acestor instituții le revine, totodată, obligația ca, în cadrul activităților prin care se realizează comunicarea cu mass-media asupra problemelor de interes public din activitatea instanțelor și parchetelor, să vegheze să nu fie încălcate alte drepturi recunoscute de legislația internă și internațională (protecția vieții private și de familie, prezumția de nevinovăție, imparțialitatea actului de justiție etc.).

Potrivit ghidului menționat, comunicarea Ministerului Public cu mass-media în timpul urmăririi penale se realizează cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care se desfășoară fără publicitatea caracteristică judecății și care prevăd că este obligatorie respectarea prezumției de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, evitarea perturbării sau periclitării bunei desfășurări a urmăririi penale și punerii în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora.

Dosarele aflate pe rolul parchetelor nu pot fi studiate de reprezentanții mass-media, accesul acestora la informațiile de interes public privind stadiul în care se află cercetările efectuate în cauză realizându-se prin emiterea de comunicate sau prin comunicarea de informații la cerere, în condițiile legii.

Comunicarea de informații privind stadiul actelor de cercetare reprezentanților mass-media poate fi făcută numai după ce există suspect în cauză.

Dacă fapta ce formează obiectul dosarului penal prezintă un grad de pericol social ridicat sau justifică un interes deosebit pentru public, pot fi comunicate informații despre începerea urmăririi penale cu privire la faptă și măsurile dispuse în cauză în vederea identificării făptuitorului sau pentru strângerea probelor, cu excepția situației în care prin transmiterea acestor informații s-ar periclita rezultatul anchetei.

Analizând comunicatele emise de Direcția Națională Anticorupție Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că acestea respectă dispozițiile

anterior enunțate, îndeplinind scopul pentru care legiuitorul a pus la dispoziția mass-media și a publicului larg, aceste mijloace de informare.

Nu poate fi omis faptul că mass-media a reflectat în numeroase cazuri chiar opiniile doamnei Udrea Elena Gabriela, cu privire la dosarele în care avea calitatea de suspect sau inculpat.

Petiționara nu indică nici o emisiune și nici un articol de presă prin care să susțină o eventuală atingere adusă independenței sistemului judiciar, astfel că nu s-au constatat elemente de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la independența sistemului judiciar.

În consecință, raportat la cele mai sus expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că aspectele semnalate de doamna deputat Udrea Elena Gabriela nu sunt de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar, de defăimare a corpului profesional al magistraților și nici de a crea o stare de pericol în raport de specificul atribuțiilor pe care îl are această categorie profesională sau cu privire la independența sau imparțialitatea vreunui magistrat.

Fată de cele expuse, conform dispozițiilor art. 133 alin. (1) din Constituția României, art. 1 și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, ale art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor valabil exprimate ale membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Prin raportările presei la dosarele în care a fost acuzată doamna UDREA ELENA GABRIELA, nu s-au constatat elemente de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar, de defăimare a corpului profesional al

magistraților și nici de a crea o stare de pericol în raport de specificul atribuțiilor pe care îl are această categorie profesională sau cu privire la independența sau imparțialitatea vreunui magistrat.

Art. 2. Prezenta Hotărâre nr. 279/19.03.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 19 martie 2015

Președinte
Judecător Marius Bădeș

